№ 57
მარტის 12, ოთხშაბათი 1903 წ.
1877

ივერია

1903
№ 57
მარტის 12, ოთხშაბათი 1903 წ.

ყოველ დღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

პირველ მარტიდან წლის დამლევამდე

გაზ. „ივერია"

ჰღირს 8 მანეთი და 75 კაპ.

რადგან ინვარში შეცდომით იყო დაბეჭდილი, რომ გაზ. „ივერია" ნახევარ წლით ჰღირს 6 მ. 50 კაპ., იმის მაგიერ, რომ ჰღირს—6 მ., ამიტომ ამ შეცდომას ვასწორებთ, რამდენ თვეს რა ჰღირს გაზეთი: 12 თვით—10 მან., 11 თვით—9 მ. 50 კ., 10 თვით—8 მ. 75 კ., 9 თვით—8 მ., 8 თვით—7 მ. 25 კ., 7 თვით—6 მ. 75 კ., 6 თვით—6 მ., 5 თვით—5 მ. 50 კ. 4 თვით—4 მ. 75 კ., 3 თვით—3 მან. 50 კ., 2 თვით—2 მ. 75 კაპ., 1 თვით—1 მან. 50 კაპ.

ისყიდება სურამში

იუნკერთა სასწავლებლის საზაფხულო სადგურის გვერდით

საუკეთესო საგარაკო ადგილები,

შემკული კარგის ჰავით, ტყით და წყაროებით. სასეირნოდ დატოვებულია ოზრდილი ადგილი ტყისა. სივრცე თითოეულის აგარაკისა 133—478 ჩოჰსო-საჟენი. უმთავრესი ქუჩა ათ საჟენიანია. ფასი ყველასათვის ხელ-მისაწვდომია, იკითხეთ „ივერიის" რედაქციის კანტორაში 10—3 საათამდე (სასახლის ქუჩა. თავად-აზნაურობის ქარვასლა). (25—9)

სამკერვალო

ქალთა ტანისამოსისა.

ვღებულობთ ქალთა ტანისამოსს შესაკერად

ყველასათვის ხელ-მისაწვდენ ფასად.

ვიყვანთ შეგირდებს და ვაძლევთ გაკვეთილებს ჭრა-კერვისას და სხვა-და-სხვა ხელთ-საქმისას.

აქვე მიიღება შესაკერად

კაბა-ანაფორა

და სხვა სასულიერო სამოსელი.

ტფილისი. წმ. გიორგის (ქვაშვეთის) ქუჩა, სახლი არჯევანიძისა, № 12, ალექსანდრეს ბაღის პირდაპირ.

ჭრა-კერვისა და ხელთ-საქმის სახელოსნოს გამგე ანა მერკვილაძისა.

ხუთშაბათს, 13 მარტს, საღამოს 8 საათზედ სამხედრო შტაბის დარბაზში დანიშნულია

საზოგადო კრება

კავკასიის საგეოგრაფიო საზოგადოების წევრთა.

ამ კრებაზედ ნამდვილი წევრი საზოგადოებისა კ. ი. ჰოდოზერსკი წაიკითხავს თავისს მოხსენებას სანჯარის გადასავალის შესახებ კავკასიის უმთავრესს ქედზედ და სოფ ფსხუს თაობაზედ. არა-წევრთაც შეუძლიანთ კრებაზედ დასწრება. (3—2)

სია

ქართვ. შორის წ.-კითხვ. გამავრც. საზ. წევრთა, რომელთაც გადაიხადეს საწევრო ფული 27—28 თებ. და 1-ლ მარტის განმავლობაში:

№№	სახელი და გვარი	მ.	კ.
47	საჩინო თურქია	6	—
48	იოსებ გედევანიშვილი . . .	6	—
49	მღ. ეპიფანე ჯავაშვილი . . .	6	—
50	ალექსი ქიქინაძე	6	—
51	მიხეილ ბაქრაძე	6	—
		30	
	სულ მდგომარე წლის განმავლობაში	307	

ქართველ ქალთა ამხანაგობის

სამკერვალოში

მიიღებენ ყოველგვარ ხელსაქმეს: თეთრეულს ფერადი ძაფით ნაკერებს და გაზებს ქალებისას და ბავშვებისას.

ბარონის ქუჩა, № 12.

კვირას, 16 მარტს 1903 წელს

ტფილისის სობრანიეში გაიმართება საქველმოქმედო ქართულ-რუსული წარმოდგენა, კონცერტით, თეატრის მოყვარულთა მონაწილეობით.

I

რუსულად.

Ж У Ж У

ერთ მოქმედ. ვოდევილი ვოლკოვსკისა.

მონაწილეობას მიღებენ: ქ-ნნი ე. ა. ხატისოვის ასული და ლებედევისა, ბ-ნნი ი. მ. დოლუხანოვი, ა. დ. ამალინი და ს. მამიკონოვი.

II

კონცერტის განყოფილება.

III

ქართულად.

თაიგული

ერთ მოქმედ, ვოდევილი პოტაპენკოსი.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი მ. ისაკოვისა, ნ. ნაკაშიძისა, ს. რომანიშვილი. ს. ციციშვილი, ბ-ნნი იოს. ქუთათელაძე და ალ. ყანჩელი.

კბილის ექიმი

ივანე ჰავლეს ძე

ახალშენიშვილი

ელისაბედის ქუჩა, 38.

იღებს ყოველ-დღე კბილის სნეულებით ავადმყოფებს დილის 8—10 ს. და 11—3-დის, ხოლო საღამ. 5—7-დის. კვირა-უქმე-დღეებში 9—2-მდის და საღამ. 5—7-მდის. (წლ.)

№ 42. ტელეფონი № 617

ქართული თეატრი

კვირას, 16 მარტს

ს. სვიმონიძის საბენეფისოდ

ქართულ დრამატიულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება

პირველად ახალი პიესა

I

მურად-ფაშა

ისტორ. დრამა 4 მოქმედებ. ბ-ლისა. აზრი აღებულია მეტერლინკის „მონ ნავანადან".

II

ბედნიერი ცოლქმობა

ვოდევ. 1 მოქმედებად.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნნი: ნ. გაბუნია-ცაგარლისა, ალ. კარგარეთელი, ოლ. ლეჟავა, რიონელი, ბნ-ნი გ. გედევანოვი, ვ. გუნია, ა. იმედაშვილი, ს. სვიმონიძე, კ. შათირიშვილი, რომანიშვილი, დედაბრიშვილი, იორდანოვი და სხ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია

დასაწყისი საღამოს 8 საათზედ.

მზადდება წარმოსადგენად გ. იბსენის პატივსაცემლად „ნორა", „მედია".

რეჟისორი ვალ. გუნია.

ამ წლის მაისის თვეში ტფილისში გაიმართება ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების სასარგებლოდ

სახალხო სეირნობა

საქველ-მოქმედო ბაზარითურთ

შემოწირულობათა წარმოგზავნა ამ ბაზრისათვის შეიძლება კნ. ოლგა თადეოზის ასულის ჭავჭავაძესთან, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21 და ქართველთა შორის წ.-კითხვის გამარცელებელ საზოგადოების კანცელარიაში, სასახლის ქუჩა, თავად-აზნაურობის ქარვასლა.

ექიმი

ვ. ღამბაშიძე

იღებს შინაგან და საბავშვო ავათმყოფით საღამოს 6—7 საათამდე.

ბინა: ბარონის ქუჩა № 22, დიდი ვანქის ქუჩის კუთხესთან. ტელეფონი 642. (წ.)

პირველი კერძო სამკურნალო

ექიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილაობით:

ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 ს. სადოსტაქრო-ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ჟ. მ. ჩიქოვანი. 9 საათიდგან 10 საათამდე თვალისა, შინაგანისა და ნერვების ავადმყოფისა.

მ. ბ. აფეტისიანცი. 10—11 საათამდე კანისა, ვენერიულ და ხირურგიულ ავადმყოფობისა.

ი. ბაბანასოვი. დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.

ძ. ი. ბძელიშვილი. 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა და ცხვირის ავადმყოფიაბანი.

ზ. ა. თარხანოვი. 1—1½ საათ. შინაგანისა და ბავშვებისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით.

ა. პ. კარაპეტიანცი. 1—1½ საათ. შინაგიან და ბავშვების ავადმყოფობისა—სამშაბათობით, ხუთშაბთაობით და შაბათობით.

საღამოობით:

ნ. ნ. როსტომბეგოვი. 5—6 ს. ხირურგიულისა და კანის ავადმყოფობისა (ელექტროტერაპია)

ნ. ს. ლუბეცკი 6—7 საათამდე, ნერვებისა (ელექტროტერაპია), შინაგანი და ვენერიული.

ქალი ექიმი ა. ი. შჩერბანინა 7—7½ საათამდის. ქალისა და საბებიო ავადმყოფობისა.

ზ. ა. თარხანოვი. 7½—8 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

ბ. ა. ნავასარდიანი. 7½—8 ს.

ს. ტ. არვანიტაკი. 11—1 ს. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟს", აუცრის ყვავილს და გიმართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური, ღარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница д-ра Навасардіана. Тифлисъ, противъ памят. Ворон- (წლ.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

გედევანიშვილისა

კუკია, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21, ავჭალის ქუჩის დასაწყისში.

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე.

დილით:

ვ. ი. ჟიჟინაძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათამდე, სამშაბათს ხუთშაბათს და შაბათს.

ნ. ტ. მულინი—ყელისა, ყურისა და ცხვირის სნეულ. 9—10 ს.

ვ. დ. ღამბაშიძე—შინაგანი: 9—10.

ზ. ზ. მაღალაშვილი—შინაგან. სამშაბათობით ხუთშაბათობით და შაბათობით, 10—11ს.

კამოევი.—საშარდეს (ხირურგიული) ავადმყოფთათვის: სამშაბათობით, ხუთშაბათობით და შაბათობით 10 საათიდან 11—მდის.

ი. პ. ახალშენიშვილი—კბილის სნეულებანი 10—11 საათ.

დ. ა. გედევანიშვილი—შინაგან, ნერვებითა და ელექტროტერაპია 12—1 ს.

ა. მუსხელოვი:—თვალის ავადმყოფობა— ორშ. ხოთშ. და შაბათი. 11½—12½.

ა. ზ. ბარსუკოვი—დედათა სნეულებანი, ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით, 12— საათ.

ვ. მ. მანსვეტოვი—შინაგანი, ნერვებისა და ბავშვებისა—სამშაბათობით და პარასკევობით 1—2 ს., კვირაობით 10—11 ს.

ზრ. ვ. სობოლევსკი—დოსტაქრობა და ორტოპედია: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით პარიცკეობით და შაბათობით 1—3 საათ.

ზ. მ. ამზარდანოვი—ათაშანგისა, კანისა და საშარდესი, 1—3 ს.

საღამოთი:

ა. ზ. მაღალაშვილი—შინაგან, ბავშვებისა და ყვავილის აცრა 5—6 სათამდე. (მიკრო-ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური გამოკვლ.)

მუდმივი ექიმი ზ. დ. ნასარიძე.

მასაჟი და საექიმო გიმნასტიკა: ორშაბათობით ოთხშაბათობით და პარასკეობით 6—8 ს.

რჩევა-დარიგება 50 კ., ოპერაციები მორიგებით კტრაოები 3 მან. 5 მანეთამდე. (წ.)

ტფილისი

✦ ტფილისის პირველი მომრიგებელი სასამართლო ამ თვის პირველიდან გადავიდა სვიმონოვის ქუჩაზედ კონ. სვიმონოვის სახლებში.

✦ შარშან შემოდგომაზედ მ. ბენედიქტემ, ძველ ათონის ქართულ მონასტრის წინამძღვარმა, მიართვა თხოვნა გურია-სამეგრელოს ეპისკოპოზს ალექსანდრეს და სთხოვა, ნება მიბოძეთ ხობის მონასტრის ეზოში დავაარსო მეტოქი ათონის მონასტრისათვის, ესე იგი ავაშენო ორ-სართულიანი სახლი, რომელშიაც ხობის მონასტრის ბერნიც იცხოვრებენ და იმათაც ბინა ექმნებათ, ვინც ათონიდან წამოვლენ საქართველუშიო. ეს მეტოქი იმით იქმნება კარგი, რომ აღადგენს ძველს კავშირს ათონისა და საქართველოს ბერ-მონაზონთა შორის, რაიცა სარგებლობის მეტს არას მოიტანს და თვით მონასტერსაც არა დააკლდებარაო. აგრეთვე გთხოვთ, მცირე მამულიც უბოძოთ ამ მეტოქს ზეთის ხილის ბაღის გასაშენებლადაო. ეპისკოპოსმა ალექსანდრემ ნება დართო მ. ბენედიქტეს, ააშენოს მეტოქი ათონის მონასტრისა სოჩის მონასტრის ეზოში და, როგორც ნამდვილად შევიტყეთ, მისის ყოვლად-უსამღვდელოესობის ლოცვა-კურთხევით, მალე შეუდგებიან თვით შენობის აგებასაცა.

✦ ტფილისის გამგეობამ ამ დღეებში უნდა განიხილოს ქალაქის მმართველობაში მოხელეთა დამხმარებელ კასის არსებობის საქმე; კასამ, აგერ რამდენი ხანია, მოსპო სესხის გაცემა და ამ ჟამად მისი მოქმედების გაფართოება საჭიროა, რომ კასამ მთლად არ შესწყვიტოს თავისი მოქმედება.

✦ ქალაქის ხელოსანთა თავს მიუმართავს ხელოსანთა რწმუნებულებისთვის და დაუვალებია, დაათვალიერეთ ქალაქში ყველა არსებული სახელოსნოები და, თუ აღმოჩნდეს, რომ რომელიმე მექარხნეს, ან სახელოსნოს პატრონს არა აქვს მოწმობა, რის ძალითაც მას გაუღია ქარხანა, აცნობეთ ხელოსანთა მმართველობას, რომ მან მიიღოს ზომები და შეაწყვეტინოს სახელოსნოში მუშაობაო; ხელოსანთა თავს შეუტყვია, რომ ამ ჟამად ბევრი ამუშავებს სახელოსნოს და ამის ნება კი არა აქვთ ზოგიერთსაო; ეს გარემოება ყოველთვის დიდს უკმაყოფილებას ბადავდა ხელოსანთა შორის, მაგრამ ჯეროვან ყურადღებას-კი არავინ აქცევდა; ხელოსანთა თავის ზემოხსენებული ზომაც მხოლოდ ამ გარემოებას გამოუწვევია.

✦ კავკასიაში წყლის მმართველობას განუზრახავს, ამ გაზაფხულზედ სხვა-და-სხვა კუთხეში გაგზავნოს მოხელენი სარწყაყი რუების დასათვალიერებლად.

✦ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას ხშირად შეეკითხებიან ხოლმე სხვა-და-სხვ დაწესებულებები, გვაცნობეთ, სამეურნეო საზოგადოების მოქმედებას რა რაიონი უჭირავსო, რა და რა გუბერნიებში უწევს მისი მოქმედება; რადგანაც სამეურნეო საზოგადოებას არ აქვს დანამდვილებით განსაზღვრული, თუ სადამდის უნდა უწევდეს მისი მოქმედება, ამიტომ მას განუზრახავს აღნიშნოს ის ადგილები, სადაც მისი მოქმედება ვრცელდებოდა დღევანდლამდე.

✦ მოახლოვდა თუ არა გაზაფხული, ტფილისის მცხოვრებიც გამოეთხოვა წმინდა წყლის ნახვას ქალაქის წყლის მილებში; ამ უკანასკნელ კვირას მილებში ისეთი მღვრიე წყალი მოდის, რომ დაუწმენდავად ყოვლად შეუძლებელია მისი ხმარება, არამც თუ სამოვრისათვის, არამედ საჭმელშიაც-კი. ქალაქის გამგეობას რამდენჯერმე აღუძრავს კითხვა იმის შესახებ, რომ შეიძინოს წყლის დასაწმენდი მანქანები და დადგას ავჭალის წყლის სადგურში; არ იქნა ამ საქმეს არაფერი ეშველა, თუმცა-კი სადაც ამდენა ფული დაიხარჯა, იქ წყლის დასაწმენდი მანქანების ყიდვაც შეიძლებოდა; კარგი იქნება, ქალაქის გამგეობამ მიაქციოს ამ გარემოებას ყური და, თუ შესაძლებელია, როგორმე მოაგვაროს ეს საქმე.

✦ როგორც ვაუწყებდით მკითხველებს, ნავთლუღში ნავთის საწყობების პატრონებს არა ერთხელ მიუმართავთ ქალაქის გამგეობისათვის და უთხოვნიათ, რომ მიეცეთ მათ სხვაგან სადმე ადგილი, სადაც შეეძლოთ საწყობების გადატანა; რადგანაც დღეის აქამომდე ქალაქის გამგეობას ვერა მოუხერხებიარა მათთვის, ამიტომ ქალაქის გამგეობამ მიმართა რკინის გზის მმართველობას და სთხოვა, ნავთის საწყობების პატრონებს ნება მიეცეთ მკათათვემდის იქონიონ ძველ ადგილებზედ ნავთის საწყობები.

✦ ხვალ ქალაქის სადგომში დანიშნულია ამ კოიისიის წევრთა კრება, რომელსაც დავალებული აქვს, გამოიგონოს რამე ღონე, რომ უვნებელ ჰყოს მტკვრის ადიდებისაგან რიყე და რიყეზედ მცხოვრებნი.

✦ როგორც ვაუწყებდით მკითხველებს, ქალაქის გამგეობამ გარდასწყვიტა, გოგოლის სახელობაზედ, ალექსანდრეს ბაღის შუა ნაწილში, ააგოს ძეგლი; კომისია, რომელსაც დავალებული აქვს ამ საქმის აღსრულება, გუშინწინ უკვე შეუდგა მუშაობას ალექსანდრეს ბაღში.

✦ ამ დღეებში, სამსახურისა გამო, პეტერბურგს მიემგზავრება ინჟინერ-ჰიდრავლიკი ბ. მაევსკი.

✦ ავლაბარში და კუკიაში ქალაქის საძოვარ ადგილების მეთვალყურე კომისიამ გარდასწყვიტა ამ წელიწადს არამც თუ არ გასცეს ადგილები საძოვრად და სათიბად, არამედ არც ნება მისცენ არავის პურისა და ქერის დათესისა; კომისიას განზრახვა აქვს, მოხნას ეს ადგილები და დათესოს საკვები ბალახი; ამ საჭიროებისათვის კომისიამ გადასდო 300 მანეთი.

✦ 19 მაისს პეტერბურგის სატყეო ინს-

[illegible] ტუტი უქმობს თავის ასის წლის არსებო[illegible] დღეს; ამის გამოსახრით ინსტიტუტის [illegible] მიმართა კავკასიის სამეურნეო [illegible] საზოგადოებას და სთხოვა მონაწილეობა [illegible] მის სადღესასწაულო დღეს; მასთანავე, [illegible]

◆ კომისიამ, რომელიც [illegible] ტფილისის, [illegible]

◆ [illegible]

◆ გაზ. „Нов. Обоз." [illegible] 6—8 მარტამდის [illegible]

◆ [illegible]

◆ გაზ. „Одес. Нов." [illegible] 1 იანვრიდამ მიმდინარე 1903 წ. [illegible]

◆ გაზეთ „კავკაზს" [illegible]

[illegible] ურავი და ორი გამგეობის წევრი. ეს გა[illegible] მოება ამ ბოლოს დროს ქალაქის საქმეთა [illegible] და-განვითარებამ გამოიწვია. ქალაქს ახალი [illegible] ანიტარო ადგილები მიემატა.

◆ იმავე გაზეთს ატყობინებენ, ქ. ქუთაი[illegible] ედან, რომ ქალაქის სამმართველოს გადაუ[illegible] ვეტია გამართოს ქუთაისში ტელეფონი, [illegible] ცა 15,000 მან. დაჯდება.

ტფილისის ქალაქის საბჭო. 10 ამ თვეს მოხდა ტფილისის ქალაქის საბჭოს კრება. კრება ქალაქის თავის შესტაკოვის თავმჯდომარეობით დაიწყო საღამოს 9 საათზედ. წაკითხულ იქმნა და დამტკიცებული შეუცვლელად წინა კრების განაჩენი.

შემდეგ კრებამ განიხილა ხმოსანის ე. ს. ბაბოვის განცხადება შესახებ იმ კომისიისა, რომელიც, მისის ფიქრით, საჭიროა არჩეულ იქმნას და დაევალოს ქალაქის მცხოვრებთა ჯანმრთელობისათვის ზრუნვა.

ბაბოვმა მოკლედ განმარტა, რომ, რადგან მცხოვრებთა ჯანმრთელობის საქმე კარგად არაა ქალაქში მოწყობილი, ამისათვის საჭიროა ქალაქის გამგეობასთან დაარსდეს კომისია და დაევალოს ამ საქმის მოწესრიგება, მაგალითებრ, როსკიპობის თვალ-ყურის გდება და სხვა-და-სხვა გადამდებ სენთა გავრცელების საწინააღმდეგოდ ღონისძიებათა გამოძებნა და ამ სენთა მოსასპობად და სხვა.

თავ. ჩერქეზიშვილი. ქალაქში არსებობს სასანიტარო სამკურნალო საბჭო, სასანიტარო კომისია, არის სასანიტარო ინსპექტორი, ამათ დავალებული აქვთ ხალხის ჯანმრთელობისათვის მზრუნველობა; ამისათვის სხვა კომისიის დაარსება მეტად მიმაჩნია და, უკეთუ ზემოხსენებული დაწესებულებანი თავის დანიშნულებას ვერ ასრულებენ, საჭიროა მიექცეს ყურადღება, რომ საქმე უფრო კარგად მოეწყოს და არა სხვა კომისია დავაარსოთ კიდევ.

ხმ. ხუდადოვი. ბ-ნ ბაბოვს, თანახმად სამოქალაქო დებულებისა, ჩვენთვის სიტყვიერადკი არ უნდა წარმოედგინა ამ საქმის შესახებ განმარტება, არამედ მოხსენება უნდა შემოეტანა კარგად და ცხადად დასაბუთებული, რომ შეგვძლებოდა საქმის რიგიანად განხილვა, მაგრამ მაინც ვიტყვი, რომ მეც საჭიროდ მიმაჩნია იმისთანა კომისიის დაარსება, რომელიც ხალხთან ახლო იდგეს და მის ჯანმრთელობას თვალყურს ადევნებდეს; რადგან ხალხის ჯანმრთელობის საქმე, როგორც ამ ცოტა ხანშიც აღინიშნა ისეთმა კომპეტენციით მოსილმა დაწესებულებამ ამ საქმეში, როგორიც არის სამკურნალო საბჭო, ძალიან სამწუხარო მდგომარეობაშია, ამისათვის კომისიის არჩევა მეც საჭიროდ მიმაჩნია.

თავ. ს. გ. არღუთინსკი და ა. ს. ბაბოვი იმ აზრისანი არიან, რომ კომისია დაარსდეს.

ხმ. ხატისოვი. ეგ საქმე შემდეგისათვის გადიდოს და დაევალოს ბ-ნ ბაბოვს დასაბუთებული მოხსენება წარმოადგინოს, თორემ დაუსრულებელი ბაასი დაგვჭირდება. ამასვე მიემხრო ხმ. ვართანოვიც.

საბჭომ ხმის უმეტესობით ამ საგნის შესახებ ლაპარაკი შემდეგისთვის გადასდო.

შემდეგ საბჭომ განიხილა ქალაქის გამგეობის დადგენილება შესახებ იმისა, თუ როგორი წესი უნდა სუფევდეს უსახელო საზოგადოების ცხენის რკინის გზის ვაგონების მოძრაობისა და როგორი დამოკიდებულობა უნდა იყოს ამ გზის მოხელეთა და მგზავრთა შორის.

ხმ. ხუდადოვი. არა ერთხელ დაურღვევია უსახელო საზოგადოებას თავისი მოვალეობა და ჩაუდენია უწესოება ვაგონების მიმოსვლის უწეს-რიგობით; ქალაქის გამგეობაც ხშირად აგონებს ხოლმე საზოგადოებას თავის მოვალეობას, რომელიც არც პასუხს იძლევა და არც უწესოებასა სპობს; გამგეობა რატომ ადმინისტრაციას არ მიჰმართავს და მისის დახმარებით საზოგადოებას ვალდებულ არ ჰყოფს მუშტაიდის ბაღთან რომ ცხენები უყენია წააყვანინოს იქიდგან, ვაგონები მოუმატოს, რათა მიმოსვლა უფრო სწრაფი იყოს.

შესტაკოვი. პოლიციას მივმართე და ჯერ პასუხი არ მიმიღია.

ხუდადოვი. მადლობა ღმერთს, პოლიციისთვის მაინც მიგიმართნიათ. საჭიროდ მიმაჩნია მოვითხოვოთ უსახელო საზოგადოების მართველობისაგან, ხელშეკრულობის მე-18 § ძალით, შეასრულოს ჩვენი კანონიერი და სამართლიანი სურვილი, გააჩშიროს ვაგონების მიმოსვლა, რისათვისაც წარმოგვიდგინოს მიმოსვლის წეს-რიგის ნუსხა და, რაც მან უწესოება ჩაიდინა აქნობამდის, დავაჯარიმოთ იმისათვის.

საბჭომ დაადგინა საზოგადოებას მოსთხოვოს ვაგონების მიმოსვლის მოწეს-რიგება.

შემდეგ საბჭო შეუდგა რობის რწმუნებულის—რაგოლერის თხოვნის გარჩევას. რაგოლერი საბჭოს სთხოვს, რადგან, წესდების დამტკიცებას მამადავითის მთაზედ ფუნიკულერის გაყვანის შესახებ და სააქციონერო საზოგადოების შედგენას დიდი ხანი უნდება, ამისათვის საბჭოს უმორჩილესად ვთხოვ ბ-ნ რობს კვლავ განეგრძოს ვადა ფუნიკულერის გამართვისა წელიწად ნახევრით. წესდება საზოგადოებისა მინისტრთა კომიტეტმა ახლახან დაამტკიცა.

პირველად ქალაქის გამგეობას განუხილავს ეს თხოვნა და ვადის განგრძობაზედ პრინციპიალურად საწინააღმდეგო არა დაუნახავს-რა. გამგეობამ თავის დასკვნით ეს საქმე საბჭოს გადასცა გასარჩევად.

რობი ამ ორის წლის წინად ქალაქს პირობით შეეკრა, მამადავითის მთაზედ ფუნიკულერს გავიყვანო; რობის ამ საქმისთვის ხელი არ მოუკიდნია ჯერ. იმის სათავდებოთ, რომ პირობას შეასრულებდა, ქალაქისთვის 5,800 მან. წარუდგენია; უკეთუ პირობას არ შეასრულებდა, ეს ფული ქალაქს უნდა დარჩენოდა.

ხმ. ე. ს. ბაბოვი. მე იმ აზრისა ვარ, რომ ვადა განვუგრძოთ თხოვნისამებრ, ხოლო იმ პირობით, რომ ნება არ ჰქონდეს მთაწმიდის მაღლობზედ ალაგების გაყიდვისა; ვინ იცის, ეგებ სურს ეს ახალი ვადა იმიტომ გამოგვტყუოს, რომ დანარჩენი თავის ადგილებიც გაასაღოს მამადავითის მაღლობზედ და ჩვენ ისევე მოტყუებულები დავრჩეთ.

როდესაც ბაბოვს შენიშნეს, რომ ასეთის პირობის ჩამორთმევა იურიდიულად შეუძლებელიაო, მან გადაწყვეტით განაცხადა, მაგ შემთხვევაში მე წინააღმდეგი ვარ ვადის განგრძობისაო.

ხმ. ლისიციანი, ბარათაშვილი და ენფიანჯიანცი იმ აზრისანი არიან, რომ ვადა განეგრძოს მხოლოდ იმ პირობით, თუ 10—15 ათას მანეთამდის წარმოადგენს იმის სათავდებოდ, რომ პირობას შეასრულებსო.

ევანგულოვი. მოვსთხოვოთ რობის 50 ათასი მანეთი იმის დასამტკიცებლად, რომ პირობას აუცილებლად შეასრულებს და ფუნიკულერს გაიყვანს. მუშაობას როცა დაიწყებს, შეგვიძლიან ეს ფული ნაწილ-ნაწილ უკანვე დავუბრუნოთ იმის მიხედვით, თუ რამდენი ექნება ნამუშევარი ფუნიკულერის გაყვანისთვის. უკეთუ რობი პირობას არ შეასრულებს, ამ 50 ათას მანეთით დააკმაყოფილოს მამადავითის მთაზედ ის მყიდველები მიწისა, რომლებიც რობისაგან მოტყუებულები დარჩებიან. ჩვენი მოვალეობაა მცხოვრებთა ინტერესები დავიცვათ და არავის მივცეთ ჩვენის უხერხულის მოქმედებით ვინმემ აზარალოს იგინი. თუ ჩვენ რობის ვადას განვუგრძობთ, ამით მცხოვრებლებს და ვუმტკიცებთ, რომ ჩვენ რობის ვენდობით; ისინიც, ამით მოტყუებულები, დაიწყებენ მამასისხლად მთაწმინდაში ადგილების შეძენას იმ იმედით, რომ იქ ფუნიკულერი იქნება გაყვანილი.

თავმჯდ. შესტაკოვი. კავკავის მცხოვრებელმა რომ იყიდოს მთაწმინდაში ადგილი, იმის ინტერესებიც უნდა დავიცვათ?!

ბ. დუმბაძე. განვუგრძოთ ვადა მხოლოდ იმ პირობით, თუ რობი პირობას დაგვიდებს ერთი ნაჭერი მიწაც არ გაჰყიდოს, ვიდრე ფუნიკულერს არ გაიყვანს.

ა. ს. ბაბოვი. რობის მიერ პირობა დარღვეულია. 5800 მან., მის მიერ წარმოდგენილი, ქალაქის სასარგებლოდ უნდა ჩაირიცხოს; რობის რწმუნებულს რაგოლერს გამოეცხადოს, ახალი განცხადებით მოჰმართოს ქალაქს. ამასთან წარმოადგინოს ათასი თუმანი სათავდებოდ და ჩვენ ხელ-ახლა გავიხილავთ, რა პირობით მივცეთ ფუნიკულერის გაყვანის ნება. რაც შეეხება რობის მიწების ყიდვას, ეგ ჩვენი საქმე არ არის.

თ. ჩოლოყაშვილი. განეგრძოს ვადა რობს თხოვნისამებრ. რაც შეეხება იმ განცხადებას, რომ 15 ათასი მანეთი წარმოადგინოს, რათა მოტყუებული არ დავრჩეთო, თუ მისთვის სასარგებლოა ჩვენი მოტყუება, რომ ამით მან მიწები გაასაღოს, ის მაინც წარმოადგენს მაგ ფულს; ჩვენი ინტერესია, ფუნიკულერი გაგვიკეთდეს როგორმე.

ფრიდონოვი. განეგრძოს ვადა დაუჯარიმებლად. ამავე აზრისაა ალიხანოვიც.

დოლუხანოვი. პირობა დარღვეულია, ამისათვის 5800 მან. ქალაქის სასარგებლოდ უნდა ჩაირიცხოს და თუ უნდა რობის, ხელახლად შეეკრას ქალაქს პირობით.

ბარათაშვილი და ჩერქეზიშვილი ვადის განგრძობის მომხრენი არიან, მხოლოდ იმ პირობითკი, რომ რობი მუშაობას შეუდგეს.

საბჭომ ხმის უმეტესობით გადასწყვიტა: ჩაითვალოს პირობა დარღვეულად და რობის უარი ეთქვას ვადის განგრძობაზედ.

კრება დასრულდა 12 საათზედ

ქართლის ვიწრო-კვლიანი რკინის გზა.

(შემდეგი *)

უმთავრესი მიზეზი ქართლის ეკონომიურად დაქვეითებისა არის ისეთის რკინის გზის უქონლობა, რომლისაც შეუძლიან დაუბრკოლებლად, ჩქარა და იაფად გაიტანოს ბაზარში მიწის უდგვლგვარი ნაწარმოები.

ეს მხარე დღეს მთელის თვეობით მოწყვეტილია ბაზრებს, რაიცა ძირს უთხრის მკვიდრთა თვითმოქმედებას და მეურნეობის განვითარებას.

რკინის გზა სწრაფად გამოაფხიზლებს, გაამდიდრებს მხარეს ახალის სხვა-და-სხვა გვარის მრეწველობით და სამსახურს გაუწევს მკვიდრთა კულტურულ წარმატებას; რკინის გზა შემოსავალსაც უქადის იმათ, ვინც იკისრებს იმის გაყვანას.

ამ მხრით საქმის უფრო დაახლოვებით გასაცნობად მოვიყვანთ რამდენსამე სტატისტიკურ ცნობას, რომელიც ჩვენ ამოვიღეთ ოფიციალური წყაროებიდგან და ამიერ კავკასიის რკინის გზის ანგარიშებიდგან.

*) იხ. „ივერია", № 55.

განზრახულის „ვიწრო კვლიანი რკინის გზით", რომელმაც უნდა შეაერთოს დ. ცხინვალი ქალაქ გორთან, ისარგებლებენ ცხინვალის და მეჯვრისხევის საბოქაულოები გორის მაზრაში.

მეჯვრის-ხევის საბოქაულოში გზასთან ახლოს იქმნებიან სამი სოფლის საზოგადოება (კარალეთისა, მერეთისა და ტყვიავის), რომელთა განაპირი ადგილები დაშორებული იქმნება გზიდგან არა უმეტეს 5—8 ვერსისა. ცხინვალის საბოქაულოში გზით ისარგებლებს არა ნაკლებ 9 სოფლის საზოგადოება.

რადგანაც ჩვენ ხელთ არა გვაქვს ჯერ კიდევ გამოუქვეყნებელნი ცნობანი ამ მხრის მცხოვრებთა შესახებ, 1897 წლის აღწერით, ჩვენ ვსარგებლობთ 1886 წ. აღწერის ცნობით.

ამ ცნობით, ზემოხსენებულ სოფლის საზოგადოებებში არის არა ნაკლებ 59,800, გორში-კი 10,457 (1897 წლის აღწერით). ამნაირად მთელი ის მხარე, რომელმაც უნდა ისარგებლოს რკინის გზით, შეიცავს 70,000-ზე მეტს მცხოვრებს.

ეჭვი არ არის, რომ ეს რიცხვი მეტი უნდა იყოს, პირველად იმიტომ, რომ აქ არ არის ნაანგარიშევი მცხოვრებთა მატება ამ უკანასკნელ 10 წლის განმავლობაში და მეორედ იმიტომ, რომ იმ მხარე, რომელმაც უნდა ისარგებლოს რკინის გზით, ჩვენ განზრახ შევამცირეთ, რადგანაც სახეში მივიღეთ მხოლოდ გზასთან ახლო მდებარე სოფლები, სახელდობრ ის სოფლები, რომლებიც დღეს სარგებლობენ ცხინვალის გზატკეცილით, იმ გზა-ტკეცილით, რომლის გაყოლებითაც გაივლის მომავალი გზა.

ეჭვი არ არის, რომ ეს მხარე ერთობ უნდა გაიღვიძოს რკინის გზის გაყვანის შემდეგ. მცხოვრებთა რაოდენობის გამოანგარიშების დროს მოვიქეცით სიფრთხილით და საერთო რიცხვიდგან სრულიად გამოვრიცხეთ როკის ხეობა (5,000 მცხოვრებამდის). ასე მოვიქეცით იმიტომ, რომ, შესაძლებელია, მთელმა მინდისის საზოგადოებამ, რომელიც შედის მცხოვრებთა რაოდენობის საერთო რიცხვში, ვერ ისარგებლოს ღიახვის ადიდების დროს ქართლის რკინის გზით.

მიწის რაოდენობა ზემოხსენებულ რაიონში ადის 117,784 დესეტინამდის; ამ რიცხვში ვენახებს უჭირავს 1,800 დესეტინა.

საჭიროა, აქაც შევნიშნოთ, რომ მიწის რაოდენობის გამოანგარიშების დროს სრულიად არ მიგვიღია მხედველობაში ტყე და საძოვარი ადგილები მეჯვრის ხევის საბოქაულოში. ამ საბოქაულოს სხვაგვარი ადგილები ჩავთვალეთ მთელის მიწის რაოდენობის რიცხვის $^1/_3$-ად.

1900 წლის ცნობებით ყველა ამ მიწის შემოსავალი დაახლოვებით უდრის 505,000 მან. წელიწადში. ეჭვი არაა, რომ ახლანდელი შემოსავალი ამ მიწებიდგან ერთობ ნაკლები იქმნება შემოსავალზედ, რომელსაც მოგვცემს ეს მიწები რკინის გზის გაყვანის შემდეგ, როდესაც სოფლის მეურნეობა დაადგება მეტიცე რაციონალურ გზას, გავრცელდება მებაღეობა, გაიმართება ხილ-საქრის ქარხნები, გაჩნდებიან მდიდარი ტყის მრეწველები და სხვა-და-სხვა.

ეს მხარე მჭიდროდ არის დასახლებული, რაიცა, რასაკვირველია, ხელს შეუწყობს საქარხნო მრეწველობის აღორძინებას.

ჩორსტ ვერსზედ აქ მოდის 32 კაცზე მეტი.

ქართლის ვიწრო კვლიანმა რკინის გზამ რომ უფრო საჩქაროდ შეუწყოს ხელი სოფლის მეურნეობას აღორძინებას, საჭიროა მიეცეს დაახლოვებით შემდეგი მიმართულება:

გორის სადგურიდან დაწყებული რკინის გზა გაივლის შემდეგ სოფლებზე: კარალეთზე, ტყვი-

ფელეტონი

*
* *

კვლავ სძგერს გული
დაჩაგრული,
ზვირთებრ ღელავს,
ჰქუხს და ელავს!
გაზაფხული!
ხარობს სული,
ფრთას ფრთასა ჰკრავს
და მიჰქროლავს
მაღლ- ცაში,
სხივთა ზღვაში,
უზრუნველი
ვით ფრინველი!..
გათბით მზეზედ
მშვენიერზედ,
ყველა გულნო,
დაჩაგრულნო!
გაშრი ცხარევ
ცრემლო მწარევ.
უბედურთა
და უძლურთა!
ლხენა, შვება,
სასოება,
წმიდა რწმენა
მოგვეც ჩვენა,
სანატრელო,
პირნათელო,
ჰე, ქალწულო
გაზაფხულო!

კ. მაყაშ—ი.

ნაწყვეტი

დაუსრულებელ რომანისა.

(შემდეგი *)

მაისის საუცხოვო დილა იყო. დიდს ჩრდილოვან ქალაქის ბაღში აქა-იქ მოსჩანდა მოთამაშე ბავშვების ჯგუფი, რომელთა მხიარული ჟივილ-ხივილი უერთდებოდა ბაღის ბუჩქებსა და ხშირ ფოთლებში მიმალულ ჩიტების ჟრიამულს; ჰაერში იდგა აკაციისა, იასამნისა და მაისის ვარდის მაგარი დამათრობელი სუნი; ქორფა მდელოში, რომელიც მწვანე ხავერდის ხალიჩის მსგავსად დაფენილიყო გზებსა და ბილიკებს შორის და რომელშიაც აქა-იქ მორცხვად ამოეყო თავი სხვა-და-სხვა ფერ ყვავილს, ისმოდა ჭრიჭინას დაუსრულებელი სიმღერა; ყველგან და ყველაფერში,—თბილს გაზაფხულის სურნელებით გაჟღენთილ ჰაერში, ბუნების ათასს იდუმალს ხმაში, ცის მოკრიალებულ ღრმა ლაჟვარდში ტოტებსა და ფოთლებს შუა ჩამოპარულ მზის თვითეულ სხივში, თვით ფოთოლთა თრთოლა-ჩურჩულში ჰგრძნობდა ადამიანი სიცოცხლის ძლიერს სუნთქვას და ყოველ სულდგმულში გამეფებულს ბედნიერების, განცხრომის, მხიარულების დაუცხრომელ წყურვილს. იმ წამს მეც ვგრძნობდი, რომ თამროს შეყრის სურვილს საშინელის ძლიერებით დაეპყრო ჩემი არსება; გიჟურის ვნებით გატაცებულს თვალწინ მედგა იგი მთელის თავისის მომხიბლველის მშვენიერებით... მე მინდოდა იქ, იმ სუნელოვან გაზაფხულის წიაღში მაგრად ჩამეკრა გულში ის, ვისზედ ფიქრიც ტვინსა და გულს მიწვავდა დაუმრეტელის ცეცხლით.

საათს დავხედე, თერთმეტი სრულდებოდა.

—ახლა ამდგარი უნდა იყოს—ვიფიქრე და გავსწიე ნაცნობ სასტუმროსაკენ. ბაღის ალაყაფის კარებს რომ მივუახლოვდი, დავინახე, რომ მის წინ მშვენიერ ცხენებ შებმული ახალთ-ახალი ეტლი გაჩერდა; რომლიდგანაც მარდად ჩამოხტა ახალგაზრდა ოფიცერი და ხელი მიაწოდა კოხტად, მდიდრულად ჩაცმულ ქალს, რომელსაც აბრეშუმის ლურჯი ქოლგა სახეს სანახევროდ უფარავდა. გრაციით სავსე მოძრაობით გაუწოდა ხელი თავის კავალერს, გადმოხტა ეტლიდან და ორნივე ხელი-ხელში გაყრილნი ბაღში შემოვიდნენ.

მე შორიდანვე ვიცან ის. გულმა მაგრად ცემა დამიწყო. უდარდელად, ნელის ნაბიჯით, მხიარულის ბაასით, სიცილ-კისკისით მოდიოდნენ ისინი ჩემკენ და, რაც უფრო მიახლოვდებოდნენ, მით უფრო ვგრძნობდი ჩემის მდგომარეობის აუტანლობას: ისიც-კი მინდოდა, რომ შევყროდი და ამასთანავე იმ ოფიცრის თან-ხლება გულსჯავრით და იჭვით მისიებდა და სურვილს მიბადავდა გადამეხვია გზიდან და სადმე შორს დავმალულიყავ.

ოჰ, რა რიგ ჰშვენოდა იგი იმ საუცხოვო მაისის დილას! მხატვარი რომ ვყოფილიყავ, დავხატავდი და სურათს სახელად „მაისის დილას" დავარქმევდი...

თანდათან მიახლოვდებოდნენ; გულმა ცემას მოუხშირა, აი, გამისწორდნენ კიდეც; რაღაც გაუგებარმა ძალამ, ჩემდა უნებურად, ხელი ქუდისკენ წაიღო და მე თავი დავუკარ... ოფიცერმა მედიდურად შემომხედა, თამრომ-კი ცბიერის ღიმილით,—რომელმაც თოვლივით თეთრი, მარგალიტივით კბილები გამოუჩინა,—თვალი-თვალში გამიყარა და ოდნავ შესამჩნევის მოხდენილის თავის მოხრით თავი დამიკრა.

მე ვიგრძენ იმ წამს, როგორ მოაშორდა სისხლი ჩემს სახეს, ცხელ ზვირთად გულისკენ წავიდა და მთელს სხეულში რაღაც ტკბილმა ჟრუანტელმა დამიარა...

— დიაღ, დიაღ, ყველაფერზედ ეტყობა, რომ ჩემი ნახვა უნდა, მაგრამ ეს ქარაფშუტა ოფიცერი ხელს უშლის,—ვიფიქრე მე, რა გავშორდით ერთმანერთს. ჯავრი მომდიოდა იმ კაცზედ, ვსწყევლიდი გულში, ვლანძღავდი, უტვინოს ვუძახოდი, იმზომამდის შემიპყრო იმ წუთს გაბოროტების გრძნობამ, რომ გიჟური აზრიც-კი მომივიდა: მივალ, რაიმე მიზეზს ვუპოვნი, წავეკიდები და შეურაცხყოფას მივაყენებ-მეთქი; მაგრამ მეორე გულმა მითხრა, რომ ეგ არ ივარგებს ჩემს მდგომარეობაში მყოფ კაცისათვის, რომ ეგ საქციელი დამამცირებს და კიდევაც დამაშორებს იმას, ვისთანაც დაახლოვება მწადიან.

—არა, ისა სჯობია სასტუმროში წავიდე და შევიტყო, რა პასუხი მისცა მეკარეს; იქნება დროც და ადგილიც დამინიშნა ნახვისათვის, თუ არა და ბარათს მივსწერ, ავუხსნი ყველაფერს, გადავუშლი ვნებით გამსჭვალულს სულსა და გულს და შებრალებას ვსთხოვ"—...

ოც წამს უკან მე შევაღე სასტუმროს კარები, სადაც ის იყო ჩაწერილი. მეკარემ მაშინვე მიცნო, მოწიწებით თავი დამიკრა და რაღაც იდუმალებით სავსე ხმით და სახის მეტყველებით მითხრა:

— თქვენი „კარტიჩკა" გარდავეცი ბატონო.

— მერე რაო? არაფერი უთქვამს?

— მერე, ბატონო, და კიბეზე ჩამოდიოდნენ ამ დროს ის და ოფიცერი; ქალბატონმა კარტოჩკა რომ წაიკითხა, რაღაც ჩუმად უთხრა და ორთავემ გულიანად გაიცინეს, შემდეგ ეტლში ჩასხდნენ და სადღაც წავიდნენ

მე მომეჩვენა, თითქო მეკარის სახეზედ დაცინვის ღიმილმა გადირბინა და, ვიგრძენ რომ გავწითლდი, ცალკე სირცხვილისა და ცალკე შელახულ თავ-მოყვარეობისაგან, პირის სახე მოვარიდე და ფანჯარაში ცქერა დავიწყე, ვითომ და გამვლელ-გამომვლელ ხალხის დასათვალიერებლად.—ყველგან და ყოველთვის ეს წყეული ოფიცერი ვსტ

*) იხ. «ივერია" № 56.

[illegible]

ამ სოფელთა რიცხვი, რომელიც გზაზე არა უმეტეს 5 ანუ 6 ვერსის იქნებიან, 50-ზე მეტია. ამ რიცხვს უნდა მივუმატოთ 15-ზე მეტი სოფელი, რომელიც მდებარეობს ჯავის [illegible] სოფლები 70-მდე.

[illegible]

I 1902 წ. ცხინვალში მოვიდა საქონელი: *)

1. ბაგაჟი	15,893	ფუთი.
2. დიდი სიჩქ. ტვირთი	10,235	—
3. მცირე სიჩქარით	1361,492	—

II ამავე წელს ქ. ცხინვალიდან გატანილი იყო:

1. ბაგაჟი	17,406	ფ.
2. დიდი სიჩქარით	13,195	—
3. მცირე სიჩქარით	2,125,619	—

ამ საქონლის რიცხვიდან 1902 წელს გატანილია გორის სადგურიდან ცხინვალის მიმართულებით შემოტანილი საქონელი:

1. ბაგაჟით	11,604 ფ.	(ვაჭ. ხილი)	ა.
2. დიდი სიჩ.	8,790 —	(ხილი)	
3. მცირე სიჩ.	1,417,080 —	(სიმინდი, მეურ. ნაწ.)	
სულ	1,437,474 ფუთი.		

1902 წელს შემოვიდა საქონელი რკინის გზით გორის სადგურზედ და აქედგან გაიგზავნა ცხინვალის მხარეს:

I ბაგაჟით	10,595 ფ.	(მეკგარაკეთა ბაგაჟი)	ბ.
II დიდის სიჩქ.	6,823 —	(თევზი და სანოვაგე, რომელიც ჩქარა ფუჭდება).	
III მცირეს ჩქ.	680,746 —	(მანუფაქ)	
სულ	698,164 ფუთი.		

*) ამ საქონლის რაოდენობაში არ არის ჩართული სახაზინო საქონელი. ავტ.

მთელი, საქონელი ა და ბ = 2135,638 ფუთი.

ფრთხილად საერთო აზრის დასასკვნელად ჩვენ ავიღეთ არა $^2/_3$ იმ საქონლისა, რომელიც მოდის რკინის გზით სადგურ გორში (1,361,492 ფ.) ცხინვალის რაიონისთვის, არამედ ნახევარი.

ზოგიერთი ცნობების მიხედვით, შეგვიძლიან ვიგულისხმოთ, რომ გასასყიდათ გამოტანილმა საქონელმა ცხინვალის რაიონიდან ამ უკანასკნელ დროს შესამჩნევად იმატა. მაგალ., ამ 10—15 წლის წინად მატყლი გაჰქონდათ 2000 ფუთამდე. 1902 წელს-კი გამოიტანეს გასაყიდად 10.000 კიდევ უფრო იმატა გამოტანილმა ხე-ტყის მასალამ, რადგანაც მხოლოდ ამ უკანასკნელ დროს დაიწყეს ხე-ტყის რიგიანი ექსპლოატაცია მდიდარმა კაპიტალისტებმა და გაიმართა ხე ტყის ქარხნები.

როგორც ზევით მოვიხსენეთ, ქართლის დღევანდელი მდგომარეობის მიხედვით, შეგვიძლიან მხოლოდ დაახლოებით წარმოვიდგინოთ იმ საქონლის რაოდენობა, რომელიც გაჩნდება ჩქარა რკინის გზის გაყვანის შემდეგ.

ახლა საქონლის ჩატანა გორში ჯდება არა ნაკლებ 5 კ. ფუთი; საქონლის ურმებით ჩატანას გორში ბევრი დრო სჭირდება, რაცა მეტ ხარჯათ აწვება საქონლის გამტანს,—ამასთანავე წყალდიდობისა და უგზოობის გამო შეუძლებელია განუწყვეტელი მიმოსვლა გორსა და ცხინვალს შორის.

ეს დაბრკოლება, რკინის გზის გაყვანის შემდეგ, უსათუოდ მოისპობა; მარტო ეს გარემოება საკმაოა იმისათვის, რომ იმატოს იმ საქონელმა, რომელიც უნდა გატანილ იქნას ქართლის გზით.

ჩვენ მაინც სიფრთხილისათვის მივიღოთ საფუძვლად დღევანდელი ცნობები საქონლის რაოდენობის შესახებ და გამოვიძიოთ, შეუძლიან, თუ არა, დღევანდელ გარემოებაშიაც რკინის გზამ დაჰფაროს ის ხარჯი, რომელიც მის გასაყვანად არის საჭირო.

(დასასრული იქნება)

ჩვენებური ამბები

კოლ. ეკატერინენფელდი (ბორჩ. მაზრა). მთელი ორი წელიწადია, რაც აქ შევუდექით მართლ-მადიდებელთა ეკკლესიის აშენების საქმეს. მთავრობისაგან დამტკიცებულმა კომიტეტმა დაიწყო ფულის შეკრება 1901 წ. რასაკვირველია, ბევრმა პატივცემულმა კაცმა შემოსწირა ამ კეთილ საქმის განსახორციელებლად თავისი წვლილი და, ვგონებ, ყურადღებას აქცევენ გაზეთებს, რომ დაწვრილებით შეიტყონ საქმის მდგომარეობა. ამისათვის ჩვენ საჭიროდ ვრაცხთ საზოგადოებას მივაწოდოთ ცნობანი.

აქაურმა გერმანელთა საზოგადოებამ თავის ნებით მოგვიზომა ქართველებს 300 ჩორსო საჟენი მიწა ეკკლესიისათვის, მაგრამ წელს სთხოვეს სახელმწიფო ქონებათა მოურავს ეშუამდგომლნა საქართველოს ეგზარხოსის წინაშე, რომ, 300 საჟენ ალაგის მაგიერ, რომელიც მოზომილი იყო შოსეს პირად, მიეცათ 600 საჟენი მართლ-მადიდებელთა სასაფლაოს წინ.

საქართველოს ეგზარხოსმა ეს საქმე განსახილველად გადმოსცა აქაურს აღმაშენებელ კომიტეტსა რომელმაც 3 თებერვალს ამა წლისა მოისმინა წინადადება მ. ბლოლოჩინისა და დაადგინა: მიღებულ იქმნას 600 საჟენი ზემოხსენებული მიწა იმ პირობით, თუ კოლონისტები თავიანთ საფასით შოსედან ეკკლესიამდე გაიყვანენ საფაიტონო გზა-ტკეცილს. (შუა სოფლის შოსედან ეკკლესიამდე, ე. ი. ახალ მისადგ მიწამდე იქნება 50 საჟენი). და შემოსწირავენ აგრეთვე ასაშენებელ თანხას 200 მანეთს. ეს დადგენილება იქმნა წარდგენილი, თანხმად გერმანელთა სურვილის განცხადებისა, ეპარქიალურ მთავრობასთან, რომელიც ახლო მომავალში დაამტკიცებს.

საჭიროდ ვრაცხთ გამოვაცხადოთ ჯამი შეკრებულის ფულისა. 1901 წლიდან ამ ხანამდე არის შეკრებილი 650 მანეთი. დიდ მადლობას ვუძლვნით ადგილობრივს გამოჩენილ ქართველს ბატონს ნიკოლოოზ ივანეს-ძეს კეზელს, რომელიც გვპირდება ეკკლესიის დაწყებისთანავე მოგვაწოდოს 1000 მანეთი. აქაურ მებატონეების იმედი გვაქვს უფასოდ შემოსწირავენ ეკკლესიას ქვასა და ხის მასალას.

კომიტეტის აღმაშენებელ წევრთა მონდობილობით მღ. სტ. ბაიდოშვილი.

ქიზიყი. რაც უნდა შეძლებული იყოს ქიზიყელი მუშა-გლეხკაცი, გარე-მხარში (მინდორში) თბილად არ დაწვება ღამე ცივ-ყიამათ ზამთარშიაც; თვით „რბილ ქვას“ დაიდებს, ნაალად ხომ დედამიწა აქვს ყველგან გაშლილი და ტყავში ან ფარაჯაში გახვეული მიწვება მჭუტავ შუა-ცეცხლის მახლობლად ფარლალალა ქიხში. ასეთი თავის გაუფრთხილებლობის გამო დიდ-ძალი მუშა-ხალხი ხდება ავად გაციებით და ბევრნი იხოცებიან კიდეც ფილტვების ანთებით. სამწუხაროდ, მრავალია ამ ჟამადაც ქიზიყში მსხვერპლი გაციებისა.

რუსეთი

სახელმწიფოს საბჭოს წევრის ბ. ივაშჩენკოს თავმჯდომარეობით შესდგა კომისია ცენტრალურ დაწესებულებათა წარმომადგენელთაგან, რომელნიც რკინის გზათა საქმეს განაგებენ. კომისიამ უნდა გამოიკვლიოს, რა მიზეზია, რომ ასე მცირე შემოსავალი აქვთ რუსეთის რკინის გზებს და აღმოაჩინოს საშუალება, რომ სახელმწიფო და კერძო რკინის გზების საქმე უფრო მტკიცე საფუძველზე დააყენოს. 1899 წ. ყველა რუსეთის რკინის გზებისაგან შემოვიდა 24 მილიონი მან. წმინდა მოგება, შემდეგ-კი ეს შემოსავალი ძრიელ შემცირდა. ბევრ რკინის გზებზე გასავალი სჭარბობდა შემოსავალს და ნაკლი სხვა რკინის გზების შემოსავლიდან უნდა შეევსოთ. უეჭველია, რომ უმთავრესად ამის მიზეზი ის არის, რომ რკინის გზების გაყვანა რუსეთში შედარებით სრიელ ძვირად ჯდება.

— ქ. პეტერბურგში გარდაიცვალა ყმაწვილი ექიმი გრიუნინგი. განსვენებული ოპერაციას უკეთებდა ბავშვს პრ. ოლდენბურგელის საავადმყოფოში, ბავშვის კბილებზე თითი გაიკაწრა და არ მიაქცია ყურადღება ამ თითქო უმნიშვნელო შემთხვევას. ჭრილობა-კი სასიკვდილო აღმოჩდა—ექიმს სისხლი მოეწამლა და მალე გარდაიცვალა.

უცხოეთი

მაკედონია. გაზ. „P. L.“-ის სოფიელ კორესპონდენტის წერილმა დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია ავსტრიისა და გერმანიის ჟურნალ-გაზეთობაში. კორესპონდენტი, სხვათა შორის, შემდეგს იუწყება: „აქამდე მიყუჩებულ-მიჩუმებული ბორის სარაფოვი კვლავ გამოვიდა ასპარეზზედ. მისი რაზმი მეტად ხერხიანად მოქმედობს. სარაფოვს აბრალებენ ორ სწორე და გასაოცარ საქმის ჩადენას, რომელმაც მთელი სოფია აალაპარაკა: 1) სოფიის მახლობლად აშენებულ ოფიცერთა სკოლის თოფხანა ვიღაცამ ისე გაჰქურდა, რომ ერთი თოფიც აღარ დაუტოვებია. მთავრობის დაუხმარებლივ ამ თოფხანის გაძარცვა ყოვლად შეუძლებელი იყო. 2) ერთ მშვენიერ დილას სოფიის ჟანდარმთა სამმართველოში შენახული მაკედონიის ახლახან გაუქმებულ მთავარ კომიტეტის ქაღალდები და ქონება მოულოდნელად გაჰქრა. აქეთ ეცნენ, იქით იცნენ, მაგრამ მისი სავალ-დასავალიც ველარ გაიგეს! გარდა ამისა, სარაფოვის აგენტები მოედვენ ბულგარიას და ავრცელებენ ხმებს,—ოსმალეთის ჯარები ბულგარიას შემოსევას უპირებენო. თუმცა ეს ხმები უფრო ოცნების ნაყოფია, მაგრამ ხალხს მაინც სჯერა. ამას ზედ დაერთო კიდევ ერთი ამაღელვებელი გარემოება: სოფიას მოვიდა ავსტრიის რეიხსტაგის ჩეხელი დეპუტატი, დ-რი კლაფაჩი და გაავრცელა ხმა,—ავსტრია-უნგრეთი საომრად ემზადებაო. ამ ამბავმა ხალხი დიდად ააღელვა. დანევის სამინისტრო დიდს გასაჭირში იმყოფება; ძნელია კაცმა სთქვას, თუ რა თვალითა და ნდობით უყურებს რუსეთი მის სამინისტროს. ამ რამდენისამე დღის წინად ერთმა ბულგარელ მინისტრთაგანმა სთქვა:

„იმ ჯარით, რომელიც ეხლა გვყავს, ჩვენ არ ძალგვიძს მაკედონია-ბულგარიის საზღვრის გამაგრება. ამისათვის ჩვენ ახალი ჯარის გამოყვანა დაგვჭირდებაო“.

ამ რიგად, უდარაჯოდ დატოვებულ საზღვრებზედ მეამბოხენი თავისუფლად გადადგადმოდიან, თუმცა საერთო აჯანყების მომასწავებელი ნიშნები ჯერ არა სჩანსო. ერთის სიტყვით, ბულგარია სცდილობს ომი თავიდან აიცდინოს და არც ოსმალეთს ემჩნევა ბულგარიის შებრძოლების სურვილიო“.

ამერიკა. ვაშინგტონიდგან იუწყებიან,— ამ დღეებში სტატს-სეკრეტარ გეისა და შუაგულ და სამხრეთ-ამერიკის რესპუბლიკათა წარმომადგენელთ ბჭობა ჰქონდათ მთელ ამერიკის სიგრძეზე—ჩრდილოეთით სამხრეთამდე —რკინის გზის გაყვანის შესახებ. სამხრეთ-ამერიკის რესპუბლიკების წარმომადგენელთ განაცხადეს,—მზადა ვართ ამ ჩვენთვის დიდად სასურველ რკინის-გზას ყოველ გვარი შემწეობა აღმოვუჩინოთ ფულითაც და საქმითაცაო. იმ ადგილებს, რომელზედაც რკინის გზის ლიანდაგი გაივლის, უსასყიდლოდ დავუთმობთო. ამ რკინის გზის ლიანდაგის სიგრძე 5,000 ინგლისური მილი იქმნება. ინჟენერთა ხარჯთ-აღრიცხვით, მის გასაყვანად საჭიროა 200 მილიონი დოლლარი.

სერბია. როგორც ბელგრადის გაზეთობა იუწყება, რუსეთს სერბიისათვის უჩუქებია 10 მილიონი პატრონა, რომელიც უკვე გადაეცა სერბიის მთავრობასაო. შარშან შემთხვევით ბელგრადში აფეთქდა სამხედრო სამინისტროს თოფის წამლის მთავარ-საწყობი და ამის გამო დაზარალებულ მთავრობას ეს კარგი სიკეთე უყო რუსეთმაო.

ავსტრია-უნგრეთი. როგორც ვენის გაზ. „N. F. P.“-ი იუწყება, ავსტრიის იმპერატორს ამ დღეებში წარსდგომია სერბიის მეფე ალექსანდრეს კაბინეტის გამგე. სერბიის მეფეს საიდუმლოდ დაუვალებია კაბინეტის უფროსისათვის იმპერატორისათვის მადლობა მოეხსენებია კრუშედოლში ყოფნის დროს გულწრფელად დახვედრისათვის და ამასთანავე შეეტყო,—ჰსურს, თუ არა იმპერატორს ინახულოს მეფე ალექსანდრე. ბალკანეთის ნახევარ-კუნძულის დღევანდელ მდგომარეობის გამო, ამ ამბავმა საყოველთაო ყურადღება მიიპყროო,—დასძენს გაზეთი.

მაკედონიის არეულობის დროს სერბია წინდახედულად მოიქცა და თავი შეიკავა. მეფე ალექსანდრეს განზრახვა ვენას წასვლის შესახებ ცხად ჰყოფს, რომ სერბია მზადაა იმავ პოლიტიკას მისდიოს. მოსალოდნელია, რომ ავსტრიის იმპერატორი უეჭველად ინახულებს სერბიის მეფესაო.

ერთის სიტყვით,—დასძენს გაზეთი,—თამამად შეგვიძლიან ვსთქვათ, რომ ბალკანეთის სახელმწიფოები რეფორმების შემოღებას ხელს არ შეუშლიანო. მართალია, ბულგარიამ კინაღამ განსაცდელში ჩაიგდო თავი, მაგრამ რუსეთმა ალაგმაო, სერბია-კი ამგვარ სახიფათო საქმეებს მუდამ უფრთხოდაო.

ოსმალეთს მხოლოდ ის-ღა დარჩენია, რომ ეხლავ შეუდგეს რეფორმათა შემოღებას და სისრულეში მოიყვანოს დანაპირებიო.

ნარკვევი

ჟურნ. „Нива“-ს მარტის ნომერში ფრიად საინტერესო წერილია დაბეჭდილი მსოფლიო მწერლის ლ. ნ. ტოლსტოისა, ლ. ნ—ი განმარტავს ამ წერილში ბუდდისტთა *) შეხედულობას ცხოვრებაზე—„კარმას“ **).

„სიზმარში ჩვენ თითქმის სწორედ ისე ვცხოვრობთ, როგორც ცხადავ. მგონი პასკალმა სთქვა, „სიზმარში რომ ჩვენ თავს სულ ერთნაირ მდგომარეობაში ვხედავდეთ, ცხადად კი სხვა-და-სხვა მდგომარეობაში, სიზმარს სიცხადეთ მივიჩნევდით, ცხადს-კი სიზმრადაო“. ეს სრული ჭეშმარიტება არ არის. ცხადი იმით განირჩევა სიზმრისაგან, რომ უფრო ცხადი, უფრო ნამდვილია. მე ასე ვიტყოდი: სიზმარზე უფრო ცხადი სხვა ცხოვრება რომ არ გვცოდნოდა, სიზმარს სავსებით მივიჩნევდით ცხოვრებად და თავის დღეში ეჭვიც აღარ მოგვივიდოდა, რომ იგი ნამდვილი ცხოვრება არ არის.

ახლა-კი მთელი ჩვენი ცხოვრება, დაბადებიდგან სიკვდილამდე, თავისი სიზმრებათა, განა მართლა სიზმარი არ არის, რომელიც ჩვენ ნამდვილ ცხოვრებად მიგვაჩნია და არ ვეჭვობთ, რომ იგი ნამდვილი არ არის, მხოლოდ იმიტომ, რომ სხვა, უფრო ნამდვილი ცხოვრება არ ვიცით. მე-კი არ ვფიქრობ მხოლოდ, არამედ დარწმუნებული ვარ, რომ ეს აგრეა.

როგორც ამ ცხოვრებაში ჩვენი სიზმრები ისეთი მდგომარეობაა, როდესაც ჩვენ ცხოვრე-

*) ბუდდას მოძღვრების მიმდევარნი.

**) „კარმას“ მცნებით, ყოველი ცოცხალი არსება —მრავალ ცვლილებათა რიგის შედეგია. რაც უფრო ზნე-წმინდა იყო ჩვენი წარსული ცხოვრება, მით უფრო დავუახლოვდებით ჩვენ ზნეობრივ უბიწო ცხოვრებას აწმყოში და მომავალში, ადამიანს შეუძლიან წმინდა, სათნო ცხოვრებით თანდათან ღვთის მაგვარ მდგომარეობას მიაღწიოს და, წინააღმდეგ, ბოროტი ცხოვრების მიზეზით დაეცეს და პირუტყვს დაემგვანოს.

წარმომიდგენია, რა სიამოვნებას ჰპოვებს ის ქარაფშუტა, გონება განუვითარებელ ოფიცერთან ნიადაგ ყოფნასა და საუბარში?— ვფიქრობდი იმ დროს გულდაწყვეტილი, იჭვით და ჯავრით შეპყრობილი; ამასთანავე ვცდილობდი, ნათლად წარმომედგინა ჩვენი პირის-პირ შეყრის სანატრელი წამი ყოველ წვრილმან გარემოებითურთ,—თამროს თვალების და სახის მეტყველებით, რომელიც უნ და გამოხატოდა ჩემს მიღებაზე, გრძნობით სავსე სიტყვებით, რომლითაც უნდა მიმემართნა მისთვის და რომელიც, ჩემის აზრით, უეჭველად გულს ჩასწვდებოდა, აღელვებულის და ათრთოლებულის ხმით, ცეცხლით და ელვარებით აღსავსე მჭევრ-მეტყველებით და ყველა იმ უპირატესობით, რომელიც, დარწმუნებული ვიყავ, მე მქონდა ოფიცერთან შედარებით, და რომელიც მთელის თავისი ძლიერებით უნდა გამოჩენილიყო თამროს წინაშე...

— თუ მიბრძანებთ, კვლავ მოვახსენებ.— მომიბრუნდა მეკარე, თითქო დაფარულ აზრს მიმიხვდაო.

—საჭირო არ არის, შენ ერთი ფოსტის ქაღალდი და კონვერტი მომიტანე—ვუთხარი მე და მივუჯექი ტრიუმოს წინ დადგმულ მაგიდას, რომელზედაც საწერ-კალამი იდო.

მალე მეკარემ ქაღალდი მომირბენინა და შევუდექ ბარათის წერას. აუწერე ჩემი სულიერი ვითარება, დავანახვე, როგორ ვიტანჯებოდი, მისის ხილვის სურვილით გამსჭვალული და მასთან პირის-პირ შეყრას დანატრებული, დავანახვე, როგორ გამიცოცხლდა ნელ-ნელა ძველი ვნება და ბოლოს, ვით წყალობას, ვსთხოვდი, მოეცა ნება მასთან მისვლისა; post scriptum-ში დავსძინე, სასურველია პასუხი კონვერტზე წარწერით: „მოთხოვნამდის“ ფოსტაში გაგზავნოთ-მეთქი.

— გარდაეცი, როგორც-კი დაბრუნდეს,— ვუთხარი მეკარეს, რომელსაც კონვერტთან ერთად ხელში ვერცხლის მანეთიანი ჩაუდევი.

— იმედი გქონდეთ, ბატონო, მომიგო მან დაბლა თავის დაკვრით.

— მამა მოდის, მამა!—მომაძახეს ერთხმად ბავშვებმა აივნიდან, მომკრეს თუ არა თვალი ქუჩაში და წინა ოთახისაკენ გამოიქცნენ. კარები უფროსმა ვაჟმა გამიღო და თანაგრძნობით მკითხა:

— ახლა თავი ხომ აღარა გტკივა, მამა?

— ეგ შენი საქმე არ არის,—მივუგე მე ცივად პალტოს გახდის დროს. უმცროსი ქალი მომვარდა და, ვითომ და მოსახმარებლად, სახელოში ხელი მტაცა. სხვა დროს ეგ სამსახურის გაწევის სურვილი მის მხრივ სახეზე სიამოვნების ღიმილს მგვრიდა და გულში მშობლიურის სიამაყის გრძნობას მიბადავდა, ახლა-კი მკაცრად შევსძახე:

— დამეხსენ, დარიკო,—შენ მხოლოდ მიშლი პალტოს გახდას!

როცა ქუდი და პალტო საკიდზედ ჩამოვკიდე და მოვტრიალდი, დავინახე, რომ ბავშვები საცოდავად ატუზულიყვნენ კარებთან და გაოცებისაგან ფართოდ დაჭყეტილის თვალებით მომჩერებოდნენ. „რა გულქვა კაცი ვარ!“—ვიფიქრე და, გავიღიმე რა ძალათი, მივედი მათთან, ორივე ხელში ავიყვანე, ორთავეს ვაკოცე და შემდეგ ვკითხე:

— დედა რასა იქს?

— დედა მაშინაზედ ჰკერავს,—მომიგეს თითქმის ერთხმად და მხიარულად, მაგრამ იმათს თვალებში მაინც ისევ წუხანდელი გაოცება და საკითხავი იხატებოდა: „რად არის დღეს მამა აგრე ახირებული?“

სასტუმრო ოთახში რომ შევედ, მართლაც საკერავ მანქანის ხმაურობა მომესმა. მე მივიბრუნე თავი სასადილო ოთახისაკენ და გაღებულს კარებში დავინახე მარო, რომელიც მაგიდას მისჯდომოდა და თავ-ჩაღუნული რაღაცას ჰკერავდა. ლამაზი თავი მაღლა აიღო, შემომხედა თვისის მართალის ნაღვლიანის თვალებით და მომაძახა:

— როგორ ხარ, ალექსი, თავის ტკივილმა გაგიარა?

— ისე აღარ მტკივა—მივუგე და აჩქარებულის ნაბიჯით სამუშაო ოთახისკენ გავეშურე, რადგანაც ვშიშობდი, ვაი თუ უცბად გამოვიდეს მარო ჩემკენ და თვალებზე სიყალბე შემატყოს-მეთქი.

შევედი თუ არა ჩემს ოთახში, იმ წამსვე მოსხლეტით სავარძელში დავეშვი. საძაგლად ვგრძნობდი თავს: ერთის მხრივ შეგნება ჩემის დანაშაულისა ცოლის წინაშე, ამ სულით და ხორცით მშვენიერ არსების წინაში, რომელსაც გაგიჟებით ვუყვარდი და რომელთანაც ხანგრძლივმა საერთო ცხოვრებამ შეჰქმნა მრავალი, თუმცა-ღა წვრილმანი, გარეშეთათვის შეუმჩნეველი, მაგრამ მით უფრო შემაერთებელი სულიერი ინტერესები და რომელიც, სხვა რომ არა იყოს-რა, დედა იყო ჩემის მშვენიერის ქალ-ვაჟისა; შეგნება იმისი, რომ ჩემი საქციელი გაკიცხვისა და ზიზღის ღირსი იყო, და ამასთანავე გრძნობა სრულის უმწეობისა, სულიერის სისუსტისა, რომელიც ნებას არ მაძლევდა დამეღწია თავი ჩემის არსების გამანადგურებელ ვნებისათვის... მე ვგავდი ორ წყალ-შუა რიყეზე გაჩენილ კაცსა და არ ვიცოდი, როგორ მეშველა ჩემის თავისათვის... მაგიდაზედ იდაყვ-დაყრდნობილი და ხელებზედ თავ-დაბჯენილი ვიჯექ სავარძელში და მწარე, მძიმე ფიქრებს ვეძლეოდი. სანახევროდ ღია კარებში შემომესმა უფროსის ვაჟის არჩილის ხმა, რომელიც რაღაცაზე დედას ელაპარაკებოდა; ყური დავუგდე.

— დედა, რად არის მამა აგრე მოწყენილი?

— ცოტა ავადაა, შვილო, და იმიტომ,— მიუგო დედამ და ცოტა ხნის უკან დაუმატა:— შედი გამოელაპარაკე, შენი დანახვა გაამხიარულებს და გაამხნევებს. ჰო, ჩემო კარგო, ჭკვიანო ბიჭო!—და მე მომესმა მხურვალე კოცნის ხმა.

აი, უმადურო, როგორ ზრუნავენ შენთვის! ხუთის წლის ბავშიც-კი გატყობს სახეზედ, რომ ცუდ გუნებაზედ ხარ და სწუხს—ვიფიქრე მე.

ცოტა ხანს უკან წყნარად გაიღო ჩემის ოთახის კარები და გაუბედავის ნაბიჯით ჩემთან შემოვიდა არჩილ და ტორტმანით მიუახლოვდა საწერ მაგიდას. თუმცა კარგად ვიცოდი მისის შემოსვლის აზრი, მაგრამ, რადგანაც იმ წამს ძლიერად ვგრძნობდი მარტოდ ყოფნის მოთხოვნილებას, მკვახედ, თითქმის გაჯავრებით ვუთხარი:

— შენ არ იცი, რომ, როცა ვმუშაობ, აქ შემოსვლა არ შეიძლება!

— ახლა ხომ არ მუშაობ, მამა?—გაკვირვებით და მწუხარებით მკითხა ბავშვმა.

— ეგ შენი საქმე არ არის! მომშორდი თავიდან. არჩილმა კიდევ ერთხელ შემომხედა ცრემლ-მორეულის თვალებით, როგორ ღაც საცოდავად მოიკუნტა და გავარდა გარედ. მალე მეორე ოთახიდან შემომესმა თავ-დაჭერილი ქვითინი და არჩილის სიტყვები:—მე არა ვარ, დედა, დამნაშავე...—კარი გავაღე და დავინახე რომ ფანჯარასთან მიმჯდარ მაროს მუხლებზე ბავში დაესვა და, გულში ჩაკრულს, ქოჩორა თავზედ ნაზის ხელის სმით აწყნარებდა.

— Что за нѣжности! Безъ слезъ, пожалуйста!—გაანჩხლებით შევძახე მე და კარი მაგრად მივაჯახუნე.

დიმ. ერისთავი.

(შემდეგი იქნება)

ბის შთაბეჭდილებით, ფიქრებითა და გრძნობებით ვცხოვრობთ, სწორედ ისე ახლანდელი ჩვენი ცხოვრება ისეთი მდგომარეობაა, რომლისაც ჩვენ ვცხოვრობთ წინანდელის უფრო ნამდვილის ცხოვრების „კარმითა", როდესაც ჩვენ ძალ-ღონეს ვიკრებთ, შევიმუშავებთ ხოლმე „კარმის", შემდგომ უფრო ნამდვილ ცხოვრებისათვის, რომლიდან ჩვენ გამოვედით. როგორადაც ამ ცხოვრებაში ჩვენ ათას სიზმარს გამოვივლით ხოლმე, აგრეთვე ეს ჩვენი ცხოვრებაც ერთი ათას ცხოვრებათაგანია, რომელშიაც ჩვენ შევდივართ იმ უფრო ცხად, რეალურ, ნამდვილ ცხოვრებიდან, რომლიდან ჩვენ გამოვდივართ, როცა შევდივართ ამ ცხოვრებაში და უბრუნდებით მის სიკვდილის შემდეგ. ჩვენი ცხოვრება ერთი სიზმართაგანია იმ უფრო ნამდვილი ცხოვრებისა და ასე დაუსრულებლად, იმ ერთ უკანასკნელ, ნამდვილ ცხოვრებამდის—ღვთის ცხოვრებამდის. დაბადება—ქვეყნიერებაზე პირველ წარმოდგენათა (представляется) გაჩენა—დაძინებაა და უტკბილესი სიზმარი, სიკვდილი—გამოღვიძებაა.

უდროო სიკვდილი—ადამიანი გააღვიძეს, მან-კი ჯერ არ გამოიძინა. მოხუცის სიკვდილი—გამოიძინა, მაგრამ მკრთალად ეძინა და თვითონ გამოიღვიძა. თავის კვდა—მაჯლაჯუნაა, რომელსაც იმით დასძლევ, რომ გაიხსენებ, რომ გძინავს, თავს ძალას დაატან ხოლმე და იღვიძებ. ადამიანი, რომელიც მხოლოდ ამ ცხოვრებით ცოცხლობს და იმ ცხოვრებას არ გულისხმობს—მაგარი ძილია უსიზმროდ, თითქმის პირუტყვული მდგომარეობაა. თუ გრძნობ სიზმარში, რაც შენ გარშემო ხდება, ფხიზლად გძინავს, მზადა ხარ ყოველ წუთს გამოიღვიძო—გულისხმობ, თუმცა მკრთალად იმ სხვა ცხოვრებას, რომლიდან გამოხვედი და რომელშიდაც შიხვალ.

ძილში ადამიანი ყოველთვის ეგოისტია, ცხოვრობს მარტოდ, სხვებთან მონაწილეობა და კავშირი არა აქვს. იმ ცხოვრებაში, რომელსაც ჩვენ ნამდვილს უძახით, მეტი კავშირია სხვებთან, რადგაც არის თავის მოყვასის მიმართ სიყვარულის მაგვარი. იმ ცხოვრებაში-კი, საიდანაც ჩვენ გამოვედით და საითკენაც მივდივართ, ეს კავშირი უფრო მჭიდროა, სიყვარული მხოლოდ რაღაცა სანატრელი-კი არა, არამედ ნამდვილია. იმ ცხოვრებაში, რომლისთვის ეს ცხოვრებაც სიზმარია, კავშირი და სიყვარული უფრო მეტია და ჩვენ ამ სიზმარშიაც უკვე ვგრძნობთ იმას, რაც იქ შეიძლება იყოს. ყველაფრის საფუძველი უკვე ჩვენშია და ცხადად ჩანს ყველა სიზმრებში.

ვნატრულობ, რომ გაიგოთ, რასაც ვამბობ. მე-კი არ ვიგონებ ყველა ამას, თავის შესაქცევრად. მრწამს ყველა ეს, ვხედავ ცხადად, ვიცი, სიკვდილის ჟამს ვიგრძნობ სიხარულს, რომ იმ უფრო ნამდვილ ცხოვრებას მივაწევ.

ნარევი და ნაკვესი

მისაბაძი მაგალითი. ერთ ინგლისის სოფლის მასწავლებელ ქალს მოუსურვებია ყველაზედ საუკეთესო შეგირდი ფულით დაესაჩუქრებინა. ამისათვის ამოუღია ჯიბიდგან ერთი შილინგი და მოწაფეებისათვის მიუმართავს: „ამ ფულს იმას მივცემ, ვინც შემდეგ ორ კითხვაზედ ყველაზედ კარგად მომიგებსო".

1) ვინ უფრო ყველაზედ ძრიელ გიყვართ?
2. რად გიყვართ იგი?

ერთმა ბავშვმა შიუგო—ყველაზედ ძრიელ დედა ჩემი მიყვარს, იმიტომ, რომ მასაც ვუყვარვართ.

მეორემ—ჩემი მასწავლებელი, რადგან გულკეთილიაო. ეს დიპლომატიური მოხერხებული პასუხი სიმართლის სასწორს თავისკენ გადასწევდა, რომ ამ დროს ყველაზედ პატარა ბავშვი მედიდურათ არ წამომდგარიყო ფეხზედ და მასწავლებლისთვის არ მოეხსენებინა: „მე კი ყველაზედ ძრიელი მაცხოვარი მიყვარს რადგან ის ჩემთვის ეწამაო." მასწავლებელმა ბავშვს ლმობიერად გადახედა, შილინგი ხელში ჩაუდო და ჰკითხა, რა გქვიანო, პატარამ მიუგო: ისააკ ფეიდელხენდურფს მეძახიანო და თანაც შილინგი ჯიბეში ჩაიდო.

—

არა ჩვეულებრივი ქორწილი. გაზეთი „Приб. Край" გადმოგვცემს: ნოვოკარისტში, პესნოვსკის მაზრაში, ორ ახალგაზდა ქალს და კაცს ქორწილი გადუხდიათ; ამ ქორწილს ახლო-მახლო სოფლებში დიდი მითქმა-მოთქმა გამოუწვევია იმით, რომ ქორწილში ახალ გაბედნიერებულთა სურვილისამებრ ერთი წვეთი ალკოჰოლიანი სასმელი არ მოიპოვებოდა: არც ღვინო, არც არაყი და არც სხვები. ამ უსასმელოთ გადახდილ ქორწილს ბევრი დღესაც ქორწილად არ თვლის—ის რა ქორწილიაო, ამბობენ, სადაც ათასობით ბოთლი ლუდი არ გაიხსნებაო, ამისთანა ქორწილს არც ღმერთი შეიწყნარებს და არც აკურთხებსო. ადვილი წარმოსადგენია, ზოგიერთნი სტუმრები რა განცვიფრებულები დარჩებოდნენ, ლუდის მაგიერ წყლით სავსე ბოთლებს, რომ მიუტანდნენ მასპინძლები.

ანგარიში.

საქველმოქმედო საღამოსი, რომელიც გაიმართა კავკავის ქართულ სკოლაში ამავე სკოლის სასარგებლოდ 26 დეკემბერს 1902 წ.

შემოსავალი ბილეთების გაყიდვისაგან—590 მან. 50 კაპ., ბუფეტისაგან—607 მან 99 კაპ., ბაზარისაგან—60 მან., შემოწირულება—189 მან. 40 კაპ., სულ 1447 მან. 89 კაპ.

გასავალი საღამოს მოწყობა, გამართვა—116 მან. 34 კაპ., ბუფეტის ხარჯი—102 მან. 45 კაპ. გასართობები—79 მან. 37 კაპ., ცოცხალი სურათები—52 მან. 31 კაპ., სულ 350 მან. 47 კაპ.

წმინდა შემოსავალი დარჩა 1097 მან. 42 კაპ., რომელიც მიემატა სკოლის თანხას.

ფულად შემოსწირეს: 25 მან. ონ. ლ. შავგულიძემ; თითო თუმანი—ს. ი. ხადჟევატოვმა, მ. ო. მარიამულმა, ს. გ. კირაკოზოვმა და ი. გ. შვილევმა. ხუთ-ხუთი მან.—გ. ს. გეორგობიანმა, ალ. ივ. ნაუმოვმა, მ. ს. არტემოვმა, პ. ე. მარანდოვმა, პ. ი. პაპოვმა, ნ. ბ. ანანიევმა, ნ. გ. გახუმიანცმა, გ. ო. სიმონოვმა, ი. არ. ტატუზოვმა, ხრ. პ. ანდრეევმა, პ. აგ. ბელიავსკიმ, მ. მ. როზენბლიუმმა, თ. ალხაზოვმა, გ. ე. მოზდოკელოვმა, მ. ან. კალანდარიშვილმა, კ. ი. მოსკოვენკომ, გ. ვ. ბაევმა, ლჲ. კ. კუდენეტოვმა და მ. ზუზისოვმა. 4 მან. 40 კაპ., ლ. ლ. ჩუბინიძემ, 4 მან. ლ. ტ. შანაევმა; სამ-სამი მან. ბ. ს. ვახტანგოვმა, ხ. ე. კირეევმა, ინ. ლ. შანაევმა, მამა ვარპუციანსკიმ, ე. მ. სერგეევმა, ექ. პრიახინცმა და ალ. გ. ბაგდასაროვმა,—სულ 189 მან. 40 კაპ.

ყველა იმ პირთ, ვინც საღამოს გამართვაში და ცოცხალ სურათებში მონაწილეობა მიიღეს და შემოსწირეს ფული, სანოვაგე და ნივთები, აგრეთვე ვინც საზოგადოდ ხელი შეუწყო საღამოს წარმატებას, სკოლის სამზრუნველო კამიტეტი უცხადებს უგულითადეს მადლობას.

კომიტეტის თავმჯდომარე პართენ გოთუა.

„ივერიის" ფოსტა:

ბათუმს. ტ. ი—ძეს. თქვენი „ყაჩაღი ონისიმე" არ დაიბეჭდება.

ბაქოს. ს. ი—ს. თქვენი ლექსი არ დაიბეჭდება.

პეტროვსკს. ნ. ც—ძეს. თქვენი „მოხუცი" არ დაიბეჭდება.

ხ—ას. არ. ლ—ს. თქვენი წერილი არ დაიბეჭდება.

ყაზბეგს. მიხელას. ნუ გვემდურებით იმაზედ, რაშიაც ბრალი არა გვაქვს. თქვენი ადრესი გვაცნობეთ.

ქ. ეკატერინოსლავი. ბ. შ—ს. თქვენი წერილი მწერალ ანდრეევის შესახებ არ დაიბეჭდება.

დეპეშა

(„რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან")

10 მარტს.

კარაკასი. კონგრესმა ერთხმად უარჰყო, რომ კასტრო სამსახურიდგან გადადგეს.

მონტევიდეო. მთავრობასა და აჯანყებულთა შორის დღეს დაიდო სამშვიდობო ხელშეკრულობა; ზავის ჩამოგდებამ გამოიწვია საყოველთაო გრძნობა კმაყოფილებისა.

ნეაპოლი. საქსონიის კრონ-პრინცი 9 მარტს მოვიდა აქ და რამდენსამე დღეს დარჩება.

კარაკასი. კასტრო უარზეა, უკან არ წავიღებ ჩემს ქაღალდს სამსახურიდგან გადადგომისასაო. კასტრო ახალს ეპისტოლეს წარუგზავნის კონგრესს.

ვაშინგტონი. ჰონგერმა განაცხადა, როცა სახელმწიფო დეპარტამენტი შეეკითხა, რა ამბავია ჩინეთშიო, რომ მუდმივი გაბოროტება უცხოელთა წინააღმდეგ,—ახლა უფრო მწვავეა, ვიდრე წინად კანტონსა და სიჩუანს, მაგრამ მაგ მოძრაობას არ ემხრობა ხალხიო.

ქაირი. გერმანიის კრონპრინცი სრულიად მორჩა.

სოფია. ბოლგარიის სამინისტრო კრიზისი შესაძლოა ვერ გათავდეს საერო კრების დასრულებამდე. საერო კრება გათავდება დაახლოვებით ერთის კვირის შემდეგ. დანევის მდგომარეობა მაშინ უფრო საძნელო შეიქმნება.

ამსტერდამი. ორანჟეს რესპუბლიკის პრეზიდენტად ნამყოფი შტეინი უარესად გაჰხდა ავად.

11 მარტი

პარიჟი. სამხრეთ აფრიკაში, ტარასკონფუაში და ეკსლენბენში 9 მარტს მიწის ძვრა იყო. გაზეთები იუწყებიან რომ ფრანგების ელჩის აბაშეთიდგან წამოსვლა, იმ მიზეზით რომ აქედგან რამდენიმე მისიონერი განდევნილ იქნა და ფრანგების ეპისკოპოსი-კი დაპატიმრებული, დროებით გადიდო.

ვორონეჟი. აქ ღამით გაქურდეს ალექსეევსკის მონასტერი. წაიღეს ბარძიმ-ფეშხუმი, მიტრა, სხვა-და-სხვა ნივთები და ფულები.

სოფია. სამხედრო მინისტრს პაპრიკოვის და მინისტრ პრეზიდენტის შორის მომხდარი უთანხმოება ჯერ არ გადაწყვეტილა. იმედი აქვთ რომ პაპრიკოვი სამსახურში ისევ დარჩება; დღეს იგი სამხედრო სამინისტროში იყო; ტყუილია ის ვითომც სასხედრო მინისტრის მოვალეობას დროებით დანაევი ასრულებდეს.

ტანჟერი. სულთანის ჯარი გამოვიდა ფეციდგან. სულთანი დასტოვებს ფეცს აღდგომის შემდეგ.

კარაკასი. დღეს პარლამენტის განსაკუთრებულს სხდომაზედ, რომელზედაც დაესწრნენ დიპლომატიურ წარმომადგენელნიც, კასტრომ წაიკითხა ეპისტოლე კონგრესის მიმართ. კასტრომ აღვიარა, რომ ევროპის სახელმწიფოთა ჩარევა მოხდა ზოგიერთა პირთა მეოხებით, რომელნიც არ დასთანხმდნენ საქმე გარჩეულიყო სასამართლოში,—ამისათვის მიმართეს ძალას. ეს მოხდა იმის გამო რომ იგი, არ დასთანხმდა ინგლისის და გერმანიის უსამართლო მოთხოვნილებაზედ. იგინი მოქმედებდნენ საიდუმლოდ მტერთან ერთად, რომ განერეკებინათ იგი, კასტრო. ეხლა-კი, რადგან საერო უფლება დაცულია, იგი ხელს იღებს თავის მოვალეობაზედ. უცხოელებმა ძალა იხმარეს ვენეცუელაზედ; მათ შელახეს სიმართლე და კეთილ-გონიერებაო.

პეტერბურგი. უმაღლესად დამტკიცებულმა სამეურნეო და სამრეწველო სოფლის საჭიროებათა განსაკუთრებულმა საბჭომ დაადგინა 23 ნოემბერს 1902 წ. და ამ წლის თერთმეტს თავის კრებაზედ, შეიტანოს სახელმწიფო საბჭოში წინადადება რომ ის კანონები, რომლებიც უქმე დღეებს ეხებიან განმარტებულ იქმნან იმ აზრით, რომ ეს კანონები არავის უშლიან უქმე დღეებში მუშაობას. ამასთან ეთხოვოს სინოდის ობერ-პროკურორს, რომ მან უწმიდეს სინოდში წინადადება შეიტანოს, რათა სინოდმა დაავალოს საეპარქიო მთავრობათა, რომ მათ თავის მხრივ დაავალონ მღვდლებს აუხსნან მრევლს ნამდვილი ქრისტიანული მნიშვნელობა უქმეებისა და ახმარონ მათ ყოველივე საშუალება ხალხის შრომის მიჩვევისათვის; რომ იგინი ეცადნენ ხალხს ააშორონ სხვა-და-სხვა უქმეები და აგრეთვე ახალ უქმეების დაწესება, რომლებიც დაკანონებულები არ არიან და ამ გვარად დაიფარონ ხალხი გამანადგურებელ ხარჯისაგან. ამასთანავე როდესაც სახელმწიფო საბჭო განმარტავს აღნიშნულს კანონებს. ნება მიეცეს შინაგან საქმეთა მინისტრს, რომ მან განუმარტოს გუბერნატორებს, რომ პოლიციას და სოფლის მოხელეთ უფლება არა აქვთ ხალხს დაუშალონ უქმე დღეს მუშაობა.

პეტერბურგის ბირჟა, 7 მარტს.

ვექსილის კურსი 3 თვით:

ლონდონში 10 გირვ. სტ.	94,05
ბერლინში 100 მარკაში	—
პარიჟში 100 ფრანკში	37,42 1/2
ლონდონში ჩეკები	94,90
ბერლინში ,,	46,30
პარიჟში ,,	—
ბირჟის დისკონტი	5—6 1/2%
4% სახელმწიფო რენტა	98 1/8 გაყიდ.
4% სახ. სესხი 1902 წ.	101 1/4 გაყ.
4% გირავნ. ფურც. სახელ. საადგ. მამულო ბანკისა	95 1/8 მყიდ.
5% 1-ლი შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1864 წ.	451 გაყ.
5% მეორე შინაგ. სესხის მომგებ. ბილ. 1866 წ.	346 1/4 წვ. გაყ.
5% გირავნ. მომგ. ფურც. სახელმ. საადგ.-მამ. ბანკისა	303 1/4 გაყ.
5% ობლიგაციები ტფილ. საკრედიტო საზოგ.	—
4 1/2% ობლიგაც. იმავე საზოგადოებისა	—
5% ტფილ. საადგ.-მამ. ბანკის გირავნ. ფურცლ.	91 გაყ.
4 1/2% გირავნობ. ფურც. იმავე ბანკისა	—
6% ქუთ. საადგ.-მამ. ბანკის გირ. ფურცლ.	—
5% გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა	—
პაები ძმ. ნობელის სანავთო მრეწვ.	99,50 წვ. გაყ.
აქციები ,, „ „ „	495 წვ. გაყ.
,, კასპიის ამხანაგობისა.	41,50 წვ. გაყ.
,, ბაქოს ნავთის საზოგად.	404 გაყ.
,, ა. ი. მანთაშევისა და ამხ. ნავთის სამრეწვ. საზოგად.	205 გაყ.

მიმოსვლა რკინის გზის მატარებლებისა

15 ოქტომბრიდგან 15 მაისამდე.

(ფრჩხილებს გარედ ნაჩვენებია პეტერბურგის საათი, ფრჩხილებში-კი—ტფილისისა).

ა) ტფილისიდან მიდის:

ბათუმს:—1) საფოსტო № 3 საღამოს 7 ს. 20 წ. (8 ს. 18 წ.); 2) სამგზავრო № 5 დილის 8 ს. 50 წ. (9 ს. 48 წ.).

ბაქოს:—1) საფოსტო № 4 დილის 11 ს. 5 წ. (12 ს. 3 წ.); 2) სამგზავრო № 6 საღამოს 9 ს. 11 წ. (10 ს. 9 წ.); 3) სწრაფი № 20 (სამშაბათობით, პირდაპირ მოსკოვამდე)—დილის 7 ს. 18 წ. (8 ს. 16 წ.).

ყარსს:—1) საფოსტო № 70/71 საღამოს 10 ს. 29 წ. (11 ს. 27 წ.); 2) სამგზავრო და საქონლისა № 74/75 დილის 11 ს. 30 წ. (12 ს. 28 წ.).

მიხაილოვისა და ბორჯომს:—სამგზავრო № 7 ნაშუადღევის 1 ს. 52 წ. (2 ს. 50 წ.).

ბ) ბათუმიდან გამოდის:

ბაქო-ტფილისისაკენ:—1) საფოსტო № 4 საღამოს 9 ს. 54 წ. (10 ს. 52 წ.); 2) სამგზავრო № 6 დილის 7 ს. 50 წ. (8 ს. 48 წ.).

შორაპნამდე:—საღამოს 11 ს. 23 წ. (12 ს. 12 წამ.).

გ) ბაქოდგან გამოდის:

ტფილის ბათუმისაკენ: —1) საფოსტო № 3 საღამოს 11 ს. 45 წ. (12 ს. 43 წ.); 2) სამგზავრო № 5 ნაშუადღევის 2 ს. 42 წ. (3 ს. 40 წ.); 3. სწრაფი № 19 (მარტო ტფილისამდე) პარასკეობით, ირდაპირ მოსკოვიდგან მოსული)—დილის 6 ს. (6 ს. 58 წ.).

დ) ქუთაისიდგან გამოდის:

ბაქო ტფილისისაკენ:—ღამის 1 ს. 30 წ. (2 ს. 38 წ.).

ბათუმისაკენ: 1) ღამის 1 ს. და 40 წ. (2 ს. 38 წ.);

ბათუმისაკენ: 1) ღამის 3 ს. და 10 წ. (4 ს. 8 წ.) 2) ნაშუადღევის 4 ს. 10 წ. (5 ს. 8 წ.) 3) სალ. 6 ს. 40 წ. (7 ს. 38 წ.).

შორაპნისაკენ:—ღამის 3 ს. 10 წ. (4 ს. 8 წ.).

ე) ფოთიდგან გამოდის:

რიონ-ქუთაისამდე:—დილის 6 ს. (6 ს. 58 წ.).

სამტრედია-ბათუმამდე:—ნაშუადღევის 3 ს. 27 წ. (4 ს. 25 წ.).

სამტრედია-ბაქომდე:— საღამოს 10 ს. 49 წ. (11 ს. 47 წ.). და საღამოს 11 ს. 30 წ. (12 ს. 8 წ,).

სასამართლოს შესახები ცნობანი.

15 მარტს ტფილისის სამოსამართლო პალატაში დანიშნულია განსახილველად:

1) ხაიმაშვილების დავა.
2) დავა ი. ღულაძისა და კ. ეგიაზაროვისა.
3) დავა იაკობ გვაზავასი და ანთიმოზ სალოქვაძისა.
4) დავა მარკოზ მურადოვისა და ნ. კახიძისა.
5) დავა ალექსანდრე არხიპოვისა და ბესარიონ ფხაკაძისა.
1) სამსონ და ელისაბედ მატკონოვისა და გორა და ნიკოლოზ ნადირიაშვილისა.
2) ალექსანდრე მელიქ-ბეგლიაროვისა და ექვთ. ხელაძისა.
3) მარ. ცივციცაძისა და ვასილ წულაიასი.
4) ფირანა დავითაიასი და თეიმურაზ ჩაჩიავასი.

განცხადება

მოითხოვეთ ყველგან ნამდვილი

„ოდოგრინი" მ. ვ. ლებედევისა.

ეს წამალი სრულიად აქრობს რამდენსამე დღეში ძველს ბზერას და მეტ-ხორცს ძირიან-ფესვიანად. მხოლოდ ეტიკეტი უნდა ჰქონდეს, მთავრობისაგან დამტკიცებული № 22473.

იყიდება ტფილისში—საადთიაქო საქონლის კავკასიის სავაჭრო ამხანაგობასა და მის განყოფილებებში ბაქოსა და ბათუმში.

(33—6.—9)

ბალანსი ტფილისის სამეურნეო ბანკისა

1 თებერვლის 1903 წლისა.

აქტივი.

	მან.	კაპ.
I. კასა (სახელმწიფო საკრედიტო ბილეთები)	16761	34
II. მიმდინარე ანგარიშები: კერძო საკრ. დაწესებ.	10514	02
III. პირობა-დადებული მიმდინარე ანგარიში სახელმწ. ბანკის ტფილისის განყოფ.	1000	—
IV. სარგებლიანი ქაღალ. საზოგადოების საკუთვნონი: ა) უზრუნველ-ყოფილნი: 1459—26; ბ) არა-უზრუნველ-ყოფილნი: 7927—	9386	26
V. სარგებლიანი ქაღალდები, სათადარიგო თანხის საკუთვნონი	7283	19
VI. განაღდება თამასუქებისა, რომელზედაც ორს კაცზე არა ნაკლებს უწერია ხელი	288459	31
VII. სოლო-ვექსილით გაცემული სესხი, უზრუნველ-ყოფილი სოფლის უძრავის მამულით	500	—
VIII. პროტესტ-ქმნილი ვექსილები	395	25
IX. განაღდება ვადიან ქაღალდებისა, კუპონებისა და სხ.	841	80
X. გირაოთი გაცემული სესხი: ა) სახელმწიფოს და მთავრობის მიერ უზრუნველ-ყოფილ ფას. ქაღალ. 13606—; ბ) არა-უზრუნველ-ყოფილ ქაღალ. 32978—; გ) საქონელზედ 32615—; დ) სასოფლო-სამეურნეო ნაწარმ. 7464—	86663	—
XI. დასაბრუნებელი ხარჯი	124	50
XII. მოწყობა და მომართვა	2222	14
XIII. კორესპონდენტები: ა) იმათის ანგარიშით (loro) 61496—97		75
ბ) ჩვენის ანგარიშით (nostro) 14107—78	75604	35
XIV. გერბის გარდასახადი და თამასუქის ქაღალდი	337	88
XV. სხვა-და-სხვა დებიტორები	533	28
XVI. მიმდინარე ხარჯები.	2386	
ბალანსი	503013	07

პასივი.

	მან.	კაპ.
I. თანხა, რომელიც შემდგარია საზოგადოების 802 წევრისაგან ნაღდ ფულად შემოტანილ ხვედრ ფულის 10%-გან	86951	.
II. სათადარიგო თანხა	7608	21
III. შემოტანილი ფული: ა) მიმდინარე ანგარიშით 114390—42; ბ) ვადით 139816—30; გ) უვადოთ 900—	255106	72
IV. გარდასაცემი თანხა.	3176	44
V. გარდასახდელი სარგებელი	1874	11
VI. სახელმწიფო 5%-იანი გარდასახადი თანხათა შემოსავლისა	1	43
VII. წევრთა მიერ შემოტანილი და უკან არ მოთხოვნილი საზოგად. წესდ. მე-12 და-13 §§-ის თანახმად	648	—
VIII. გადასაცემად მიღებული თანხა.	50	—
IX. კორესპონდენტები: ა) იმათის ანგარიშით (loro) 25747—66; ბ) ჩვენის ანგარიშით (nostro) 37209—71	62957	37
X. საგანგებო მიმდინარე ანგარიში ტფ. სახელ. ბანკის განყოფ.	8195	97
XI. გადანაღდება თამასუქებისა სახელმწიფო ბანკის ტფილისის განყოფილებაში 23700; სხვა ბანკებში 39880	63580	—
XII. წაუღებელი დივიდენდი წარსულ წლებისა	3715	02
XIII. მიღებული სარგებელი	2097	14
XIV. წმინდა მოგება 1902 წლისა.	7051	66
ბალანსი.	503013	07
პასუხის-მგებლობა 802 წევრისა 10%-იან შემოსატან გარდ.	782559	—
საზოგადოებას აქვს გარდაცემული შესანახად ქონება	9800	—
თამასუქები საკომისიოდ.	3503	22

Дозволено цензурою. Тифлисъ. 11 марта 1903 г. Типографія „Гутенбергъ" (кн. Гр. Діасамидзе) Дворцовая, д. Груз. Дворянства. რედაქტორ-გამომცემელი ა. ი. სარაჯიშვილი.